

Former för dialog mellan ägarråden och Västtrafik AB

1. Bakgrund och uppdrag

Samråden mellan det Regionala ägarrådet och Västtrafiks styrelse ska:

- ske enligt en utarbetad tidplan
- vara förberedda av tjänstemännen.

I föreliggande promemoria beskrivs organisation, arbetsuppgifter och finansiering av ägarrådets sekretariat.

Syftet med ägarråd är att utgöra samrådsorgan för Västtrafiks ägare och därigenom fungera som en för ägarna gemensam mötesplats/instans för information och diskussion om kollektivtrafikens roll i samhällsutvecklingen, om uppdrag och mål för Västtrafiks verksamhet samt om ekonomiska ramar för bolaget. Rådet utgör ett naturligt forum att väcka frågor i om kollektivtrafiken i Västra Götaland.

Det regionala ägarrådet ska förbereda det ägarforum som genomförs varje år i november.

2. Bolagets och ägarnas olika ansvar

Aktiebolaget är en egen juridisk person avskild från kommunernas och regionens organisationer. Ägarnas inflytande är jämfört med förvaltningsformen begränsat och bolagets styrelse och VD är – till skillnad mot kommunala nämnder – personligt ansvariga vid fullgörandet av sina uppdrag.

Ägarna har det yttersta ansvaret och bolaget står i sin verksamhet enligt lag under regionstyrelsens och respektive kommunstyrelsens uppsikt. Verksamheten i kommunala bolag, liksom i förvaltningsformen, är i första hand till för att på bästa sätt tillvarata den enskilde invånarens intressen som dessa kommer till uttryck i fullmäktigebeslut.

Förutom lagar och författningar regleras Västtrafiks verksamhet och relationen till ägarna genom:

- a) aktieägaravtalet
- b) gällande bolagsordning

Ägarna kan genom att fastställa ägardirektiv ytterligare öka tydligheten om vilka frågor som kräver dialog med ägarna (nya aktieägaravtalets § 2.6). Ägardirektiv kan bl a innehålla begränsningar i bolagets rätt att fatta beslut om principiellt viktiga frågor eller frågor av större vikt innan ägarna givits tillfälle att yttra sig.

Med frågor av större vikt avses:

- a) större, strategiska investeringar. Med större investeringar menas inte reinvesteringar eller andra investeringar som erfordras för att hålla nuvarande fastighetsbestånd eller anläggningstillgångar intakta.
- b) andra investeringar som innebär ny inriktning eller nytt verksamhetsområde för bolaget
- c) andra åtgärder som innebär ny inriktning för bolaget

I direktiv kan också bolagets skyldighet att inhämta ägarnas godkännande innan åtgärder förs till beslut som har att göra med bolagsordning, aktier, dotterbolag mm fastställas.

Med hänvisning till föreslagna samrådsförfarande mellan ägarna och Västtrafik görs bedömningen att ägardirektiv inte behövs i nuläget.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. Ägarna fastställer mål och grundläggande förutsättningar för bolaget samt värderar verksamhetens samhällsnytta.

3. Renodlad ägardialog

I syfte att renodla bolagets respektive ägarnas skilda roller och ansvar föreslås att samrådet mellan regionala ägarrådet och bolagets styrelse begränsas och fokuseras mot övergripande frågor såsom

1. Kollektivtrafikens roll i samhällsutvecklingen
2. Mål
3. Uppföljning av trafikutbud och resande
4. Ekonomi, inkl taxefrågor/biljettpriser
5. Principiellt viktiga frågor som förutsätter ägarnas medverkan

De delregionala ägarråden syftar dels till att bereda och förankra frågor inför det regionala ägarrådets möten. Dessa frågor är av renodlad ägarkaraktär. Därutöver är råden lämpliga fora för diskussion om olika kommunöverskridande trafikfrågor utifrån ett beställningsperspektiv.

4. Tidsplanering för samråd mellan regionala ägarrådet och Västtrafik

Månad	Vecka	Ärenden
Mars	12/13	Årsredovisningen, verksamhetsplan, stämman, start av budgetarbete och uppläggning av budgetdialog
Maj / juni		Bolagsstämma Budgetsamråd
September	37	Långtidsprognos, inriktning för verksamhetsplan, förberedelser inför Ägarforum, uppföljning av Västtrafiks mål
November	48	Ägarforum

Regionala ägarrådets ordförande och Västtrafiks presidium lägger upp de praktiska formerna för varje möte.

De delregionala ägarrådens möten bör föregå ovan redovisade mötestillfällen.

De fyra delregionala ägarråden kommer att utvecklas utifrån regiondelarnas skilda förutsättningar. En idé till gemensam uppläggning kan vara att ett vårmöte fokuserar på tema verksamhetsplanering och under ett höstmöte arbeta med verksamhetsuppföljning.

5. Sekretariatsfunktion för ägarråd

Det regionala ägarrådet

Västra Götalandsregionen har genom regionutvecklingssekretariatet, kommunikationsenheten, huvudansvar och kostnadsansvar för regionala ägarrådets sekretariat.

Kommunerna utser en samordnare som alternerar mellan de fyra delregionala ägarråden och som biträder regionens tjänsteman.

De fyra delregionala ägarråden

Kommunerna har genom berört kommunförbund huvudansvar och kostnadsansvar för respektive ägarråds sekretariat. Tjänstemannaresurser tillhandahålls i första hand genom att tillvarata kompetens inom medlemskommunerna. Kommun som tillhandahåller personal till sekretariatet bör kunna få ekonomisk kompensation från kommunförbundet.

Samordning eftersträvas med kommunförbundens sammanträden och med dess resurser i övrigt. Västra Götalandsregionen medverkar i en biträdande roll i respektive sekretariat.